Koncernkontoret, avdelning specialiserad vård, läkemedel och medicintekniska produkter
Maria Carlson Brühl, läkemedelschef

2026-10-27

Ordnad överföring av läkemedel med höga årskostnader per patient 2027

Dokumentet sammanfattar information om de läkemedelsbehandlingar med höga årskostnader per patient som omfattas av ordnad överföring till primärvården från 1 januari 2027, vad som gäller för kostnader samt länkar till beslut.

Ekonomi

Under 2026 har beslut fattats om en ny modell för hantering av utvalda läkemedelsbehandlingar med höga årskostnader per patient inom ersättningssystemet för Vårdval Vårdcentral. Modellen ska tillämpas i Krav- och kvalitetsbok Vårdval Vårdcentral och kan bland annat komma att användas i samband med ordnad överföring av ansvar för vissa läkemedel från specialistsjukvården till primärvården.

Modellen bygger på att operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) finansierar delar av läkemedelskostnaden. Syftet är inte att ta bort vårdcentralernas kostnadsansvar, utan att dela risken för ovanligt höga och ojämnt fördelade läkemedelskostnader. På så sätt minskar risken för att ekonomiska förutsättningar påverkar patientens möjlighet att få den behandling som rekommenderas.

Delfinansieringen regleras månadsvis inom ordinarie fakturering av läkemedelskostnader via ekonomisystemet LOKE. Primärvården kommer därför se den fulla förmånskostnaden bland annat sin läkemedelsstatistik, men faktureras endast 10% av kostnaden för de berörda läkemedlen.

För mer information om den ekonomiska modellen hänvisas till
Läkemedelsekonomi och strategi - Vårdgivarwebben Västra

Götalandsregionen och dokumentet Ekonomisk modell för läkemedel med höga årskostnader per patient.

Läkemedel som omfattas från och med 270101

Under 2025/2026 har beslut fattats om att överföra ytterligare två läkemedelsbehandlingar till primärvården utöver pilotprojektet Entresto där beslut om fortsatt finansiering förlängts. Besluten redovisas i slutet av dokumentet. De tre läkemedelsbehandlingarna som omfattas av ordnad överföring from 270101 är:

- Entresto
- PCSK9-hämmare på recept
- Sublingual immunterapi, så kallad SLIT

Entresto

Entresto är ett läkemedel för behandling av symtomatisk kronisk hjärtsvikt med nedsatt ejektionsfraktion och innehåller sakubitril och valsartan. Den aktuella patientgruppen är vuxna patienter där behandlingen har initierats i specialistvården och där fortsatt uppföljning och förskrivning bedömts kunna ske i primärvården när behandlingen är stabil.

Patienter med Entresto-behandling har sedan maj 2024 kunnat överföras till primärvården när behandlingen varit stabil. Överföringen fortsätter och läkemedlet hanteras från och med 270101 enligt den nya ekonomiska finansieringsmodellen för läkemedel med höga årskostnader per patient.

Kostnader och patientantal

Årskostnaden beräknas till cirka 16 500 kronor per patient, baserat på cirka 13 förpackningar à 56 tabletter per år (listpris 260904).

Antalet patienter som överförts från specialistvården har varit relativt stabilt över tid. Primärvården har haft ca 560-590 patienter i behandling/år i perioden 2024-2026. Eftersom läkemedlet har en snäv indikation och lämpligen sätts in efter utredning i specialistvård, har nyinsättning inom primärvården hittills varit mycket begränsad och förväntas fortsätta så.

Entresto finansieras med 100 % av förmånskostnaden av Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) tom 261231, from 270101 delfinansieras 90 % enligt beslut.

Summering Entresto

Årskostnad per patient (AUP, 260904)	16 500 kr
Kostnad för primärvården from 270101	Max 1 650 kr/patient
Antal patienter överflyttade till PV, 240401-260831 Antal nyinsättningar i primärvården sedan 240401	569 Färre än 30
Total förmånskostnad VGR 260101-260831 *Extrapolerad kostnad 2026 helår*	3,95 mnkr *5,9 mnkr*
Antal patienter som förväntas överföras under 2027	Oklart
Förväntade nyinsättningar i primärvården under 2027	Fåtal
Prognosticerad ökning för Entresto	Oklart

Sublingual immunterapi (SLIT)

Sublingual immunterapi (SLIT) är en allergibehandling där allergen ges som tablett eller droppar under tungan för att minska allergiska besvär och påverka den bakomliggande allergin över tid. Den aktuella överföringen avser patienter där behandlingen har initierats inom allergologisk specialistvård och där fortsatt behandling bedöms kunna ske inom primärvården. Merparten av befintliga patienter i regionen behandlas idag inom privat verksamhet och bekostas redan av OSN.

Beslutet om överföring gäller från och med 270101 och läkemedlen hanteras enligt den nya ekonomiska finansieringsmodellen för läkemedel med höga årskostnader per patient.

Kostnader och patientantal

Behandlingen pågår normalt i 3–5 år och kostnaden beräknas till 10 000–20 000 kronor per patient och år, beroende på preparat (allergi som behandlas) och behandlingsfas.

Antalet patienter som förväntas överföras kan beräknas till ca 300. Med ökad erfarenhet av behandlingen inom primärvården kan antalet nyinsättningar inom primärvården förväntas stiga över tid, då det bedöms finnas ett uppdämt behov av behandling bland invånarna. De nya nationella riktlinjerna för allergi 2026 rekommenderar dessutom ökad användning av behandlingen, vilket kan komma att påverka antalet nyinsättningar i primärvården.

SLIT delfinansieras from 270101 med 90% av förmånskostnaden av OSN.

Summering SLIT

Årskostnad per patient (AUP, 260906)	10-20 tkr
Kostnad för primärvården from 270101, beroende av behandlingsval	Max 2 000 kr/patient
Befintligt antal patienter i primärvården 2025	Färre än 20
Förmånskostnad i primärvård 2025 (befintliga patienter)	0,16 mnkr
Förmånskostnad för sjukhusen 2025	7,9 mnkr
Omräknat till antal patienter baserat på en genomsnittlig årskostnad på 15.000 kr	Cirka 500
Förväntat antal patienter som kan överföras enligt nomineringsunderlag	Cirka 300
Antal patienter som förväntas överföras under 2027	Oklart
Förväntade nyinsättningar i primärvården under 2027	Oklart
Prognosticerad ökning för SLIT	Oklart

PCSK9-hämmare

PCSK9-hämmare är kolesterolsänkande läkemedel som används för patienter med mycket hög kardiovaskulär risk där behandlingsmålen inte nås med annan lipidsänkande behandling. Patientgruppen är begränsad och behandlingen har hittills i huvudsak initierats och följts upp inom Kardiologi och på Lipidmottagning (specialistvård). Den aktuella överföringen avser patienter som uppfyller förmånsrekvisit, med stabil behandling som bedöms kunna omhändertas av primärvården och som förskrivs på recept.

Beslutet om överföring gäller från och med 270101 och hanteras enligt den nya ekonomiska finansieringsmodellen för läkemedel med höga årskostnader per patient.

Kostnader och patientantal

Årskostnaden för behandling med PCSK9-hämmare som förskrivs på recept är cirka 45 700 kronor per patient. Antalet patienter som förväntas överföras anges i nomineringsunderlaget till ca 700. Det finns idag ett begränsat antal patienter där behandling initierats i primärvården. Med ökad erfarenhet av behandlingen inom primärvården kan antalet nyinsättningar inom primärvården öka.

PCSK9-hämmarna delfinansieras from 270101 med 90% av förmånskostnaden av OSN.

Summering PCSK9-hämmare

Årskostnad per patient (AUP, 260906)	Ca 45 700 kr
Kostnad för primärvården from 270101	Max 4 570 kr/patient
Befintligt antal patienter i primärvården 2025 Förmånskostnad i primärvård 2025 (befintliga patienter)	Färre än 20 0,85 mnkr
Förväntat antal patienter som kan överföras enligt nomineringsunderlag	Ca 700
Beräknad total förmånskostnad (700 x 45.700 kr)	32 mnkr
Antal patienter som förväntas överföras under 2027	Oklart
Förväntade nyinsättningar i primärvården under 2027	Oklart
Prognosticerad ökad användning av PCSK9-hämmare	+15 % / år

Beslut

Nedan redovisas beslut gällande läkemedel som ingår i ordnad överföring och som har en hög årskostnad.

Entresto pilot och förlängningar tom 2026

OSN 240327, § 75 Förändringar i uppdrag 2024 från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden till styrelsen för Sahlgrenska Universitetssjukhuset, d nr OSN 2023-01966

OSN 240327, § 76 Förändringar i uppdrag 2024 från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden till styrelsens för Sjukhusen i väster, d nr OSN 2023-01969

OSN 240327, § 77 Förändringar i uppdrag 2024 från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden till styrelsen för NU-sjukvården, d nr OSN 2024-00191

OSN 240327, § 78 Förändringar i uppdrag 2024 från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden till styrelsen för Skaraborgs Sjukhus, d nr OSN 2024-00192

OSN 240327, § 79 Förändringar i uppdrag 2024 från operativa hälso- och sjukvårdsnämnden till styrelsen för Södra Älvsborgs Sjukhus, d nr OSN 2024-00193

PCSK-9-hämmare och förlängning Entresto, 2027

OSN 251216, § 419 Ordnad överföring mellan vårdnivåer, d nr OSN 2025-00038

Sublingual immunterapi (SLIT), 2027

OSN 260617, § 221 Ordnad överföring mellan vårdnivåer - sublingual immunterapi, d nr OSN 2025-00038